

پایه :	۳	موضوع :	عقاید ۳
تاریخ :	۹۳/۳/۲۲	ساعت :	۸

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: آموزش عقاید استاد مصباح (درس ۲۰ تا پایان کتاب)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی

۱. مراد از شاهد در آیه شریفه «أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَتْنِهِ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ...» می‌باشد. ب ۳۲۲
- ا. پیامبر ﷺ ب. حضرت علی ج. امامان د. انبیاء الهی
۲. به نظر مصنف، استدلال به آیه شریفه «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ» برای اثبات نوعی استدلال دوری است. ب ۲۷۴-۲۷۲
- ا. تحریف لفظی و معنوی ب. زیاد نشدن چیزی بر قرآن
- ج. کم نشدن چیزی از قرآن د. زیاد و کم نشدن قرآن
۳. نقطه اصلی اختلاف شیعه و سنی در بحث امامت چیست؟ ب ۲۹۶
- ا. مدیر بودن حاکمیت سیاسی امام ب. الهی بودن منصب امامت
- ج. عدالت امام د. علم امام به تمام مسائل
۴. کدام گروه معتقدند: «گناه به ایمان و سعادت مؤمن ضرر نمی‌زند»؟ ب ۴۴۳
- ا. معتزله ب. مرجئه ج. اشاعره د. زیدیه

تشریحی

۱. چگونه می‌توان مطمئن شد که پیامبران در دریافت و ابلاغ وحی هیچ‌گونه خطایی نداشته‌اند؟ ۱۹۳
- مقتضای علم و قدرت و حکمت الهی آن است که پیام خود را سالم و دست نخورده به بندگانش برساند؛ زیرا اگر نداند چگونه آن را حفظ کند با علم نامتناهی او منافات دارد و اگر نتواند با قدرت نامحدود او و اگر بداند و بتواند اما آن را حفظ نکند با حکمت او تنافی دارد چرا که نقض غرض می‌شود.

۲. ضرورت بعثت انبیاء چگونه قابل اثبات است؟ ۱۷۷-۱۷۸

با توجه به سه مقدمه ضرورت بعثت انبیاء قابل اثبات است.

مقدمه ۱. هدف از آفرینش انسان تکامل اختیاری است ۲. اختیار محتاج به شناخت صحیح کارهای خوب و بد است و حکمت الهی اقتضا می‌کند که ابزار تحصیل چنین شناختی را برای بشر فراهم کند ۳. چون علم بشر محدود است برای شناخت کامل راه سعادت از شقاوت کافی نیست. بنابر این حکمت الهی مقتضی است که راه دیگری خیر حس و عقل را در اختیار بشر قرار دهد و آن بعثت انبیاء است.

۳. با توجه به ضرورت بعثت انبیاء برای هدایت همه انسان‌ها چرا همه آنها در خاورمیانه مبعوث شدند؟ (دو جواب) ۱۸۵

اولاً: ظهور انبیاء به منطقه خاص اختصاص ندارد و آیات قرآن دلالت می‌کند بر اینکه هر قوم و امتی پیامبری داشته‌اند. ثانیاً: تعداد انبیاء منحصر به افرادی که در قرآن نام برده شده‌اند نیست. ثانیاً: محروم ماندن بسیاری از مردم از هدایت انبیاء در اثر اختیار سوء خود آنها بوده است و یا آنکه گروهی از مردم موانعی بر سر راه انبیاء ایجاد کردند و لذا دعوتشان به گوش عده‌ای نرسیده است.

۴. عصمت انبیاء چگونه با دلیل عقلی قابل اثبات است؟ (یک دلیل) ۲۰۱

۱. چون هدف اصلی پیامبران راهنمایی بشر به راه راست است چنانچه خود ایشان به محتوای رسالت خود عمل نکنند و به دستورات الهی پای بند نباشند دیگران به گفتار آنها اعتماد نکرده و هدف آنها تحقق نمی‌یابد و نقض غرض می‌شود. ۲. وظیفه دیگر انبیاء تزکیه و تربیت مردم است و ایشان به عنوان تسویه مردم باید خود به عالی‌ترین مدارج کمال رسیده و از کامل‌ترین ملکات نفسانی که ملکه عصمت است برخوردار باشند.

۵. از چه راه‌هایی می‌توان پی برد که پیامبری در ادعای نبوتش راستگو است؟ ۲۲۰

۱. از راه قراین اطمینان بخش مانند راستی و درستی و عدم انحراف از مسیر حق و عدالت در طول زندگی. ۲. معرفی شخصی به پیامبری توسط پیامبر پیشین یا معاصر. ۳. ارائه کردن معجزه.

۶. دو وجه از جهات اعجاز قرآن را توضیح دهید. ۲۶۷-۲۶۳

۱. فصاحت و بلاغت؛ خدای تعالی برای بیان مقاصد خود از شیواترین و زیباترین الفاظ بهره گرفته و چنین ترکیب هماهنگ با معانی بلند برای کسی میسر است که احاطه کافی بر همه ویژگی‌های الفاظ و دقایق معانی داشته باشد. ۲. امی بودن آورنده؛ قرآن کریم مشتمل بر انواعی از معارف و علوم و قوانین فردی و اجتماعی است که بررسی هر دسته از آنها نیازمند به گروه‌های متخصصی است که سالیان متمادی به تحقیق آنها مشغول باشند و تدریجاً رازهای نهفته آن را کشف کنند و حال آنکه این کتاب عظیم توسط فردی که درس نخوانده عرضه شد. ۳. هماهنگی و عدم اختلاف؛ قرآن کریم در طول بیست و سه سال عرضه شد و این دوران پر از فراز و نشیب و حوادث تلخ و شیرین بود ولی این دگرگونی‌ها هیچ تأثیری در انسجام مطالب و شیوه اعجاز آمیز آن نگذاشت.

۷. تصور صحیح معاد، نیازمند به چه اصولی است؟ ۳۴۹

أ: باید وجود روح را پذیرفت و ثانیاً باید آن را امری جوهری دانست نه از قبیل اعراض بدن ب. باید آن را قابل استقلال و قابل بقاء بعد از متلاشی شدن بدن دانست.

۸. دلیل «اعم نبودن مفهوم نبی از مفهوم رسول» و «اعم بودن مصداق نبی از مصداق رسول» را بیان کنید. ۲۳۸

دلیل اعم نبودن مفهوم: چون در برخی آیات، صفت نبی بعد از صفت رسول آمده در حالی که اگه نبی اعم بود باید طبق قواعد لغت قبل از رسول می‌آمد.

دلیل اعم بودن مصداق: چون به لحاظ تاریخی همه پیامبران دارای مقام نبوت بودند و مقام رسالت تنها مخصوص عده‌ای از آنان بوده است.

۹. چگونه عصمت امام از آیه «اولو الامر» و حدیث ثقلین استفاده می‌شود؟ ۳۲۱-۳۱۹

آیه اولو الامر: چون در این آیه اطاعت مطلق از ائمه را لازم شمرده و آن را قرین اطاعت رسول خدا ص است، قرار داده می‌شود لذا اطاعت ایشان در مسیر اطاعت الهی است.

حدیث ثقلین: زیرا ارتکاب کوچک‌ترین گناه، حتی سهوی، باعث جدایی از قرآن است.